



Maria Pallarès Sans

Entrevista a Josep Vallverdú

Josep Vallverdú, escriptor prolífic, pedagog reconegut i, per tant, enyorat pels seus deixebles és, en el meu entendre, un ruralista il·lustrat; el savi que tots voldríem tenir per amic. Saber d'ell i què en pensa de la vida és del tot interessant

1. Què el va motivar a escriure?

El gust per les paraules, des de petit. Quan no entenia una paraula als 9 anys la buscava al diccionari

2. Creu que l'escriptura i la imaginació poden ser eines per millorar el món?

Indiscutiblement, perquè l'escriptura i la imaginació són dos dels correlats fonamentals de la intel·ligència.

3. Quina és la seva recepta per desenvolupar els personatges i fer-los que s'expressin?

Me n'amoro d'un personatge i el començo a fer moure; de primer, és com un titella, després té sang i vida.

4. Quins criteris aplica per triar els personatges i les seves històries?

No sempre són personatges. En el meu món narratiu juguen un paper important els escenaris. Soc un observador meticulós dels objectes, dels interiors domèstics i dels paisatges. Si un ambient m'engresca o un personatge m'enamora ja no cal fórmula.

5. Què li ha significat la tasca de pedagog?

Aprendre. Sempre aprenem dels més petits

6. Què li han aportat o què ha après dels seus alumnes?

Allò que de més pur i amb més possibilitats de creixement positiu tenen.

7. Què li agrada més de la seva personalitat?

Soc bastant crític amb mi mateix, però no deixo mai que el descontentament em paralitzi: estic sempre en moviment

8. Què és per a vostè la vida?

La vida és una navegació no demanada per tu i, per tant, una necessària lliçó de coratge i humilitat sumades.

9. Què és el més important de la vida?

Viure-la no només amb horitzons limitats. Els altres són importants.

10. En què creu?

En les persones i en el que et poden aportar més enllà de la seva i pròpia limitada companyia.

Apropar-se a la figura de Josep Vallverdú, el personatge receptor de premis tan importants com La Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, l'any 1990, el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, l'any 2000, Medalla d'Honor de la Universitat de Lleida, l'any 2000 o l' Honoris Causa de la UdL, l'any 2004, entre altres molts premis, és guaitar a un món ric i ple. Tants personatges de conte, de novel·la, tants



Maria Pallarès Sans

textos traduïts al català, tants homenatges rebuts com a home de lletres, tanta riquesa intel·lectual viscuda fan de Josep Vallverdú un gran homenot.

Personalment, però, em fascina encara més escoltar-lo. La seva parla lleidatana nítida i ben expressada et transporta a un món autèntic, a un món en el que la realitat de pagès i de poble de Lleida et fan connectar amb les arrels del pensament, amb la significació de la terra en sentit ampli. Amb motiu d'aquesta entrevista, varem poder gaudir del plaer d'escoltar-lo. La trobada en format de dinar va ser un regal per a nosaltres. Un àpat amical a casa dels Teixidó d'Arbeca, amics acollidors per antonomàsia, un dissabte de novembre amb molt mal temps a fora, però amb molta calidesa a dins. Un dinar en el que la parla de Josep Vallverdú anava caient sobre les nostres oïdes com l'amorosa pluja del secà i en el que la companyia d'Isabel Arqué, la seva gran dona, el projecta i el fa semblar més proper.

Mentre l'escoltava, anava agafant vida el que fa temps penso: que la seva obra, llarga i prolífica, el fan meritori d'un espai cultural. Espai a la seva memòria d'homenot il·lustre, a l'estil del format que el llegat de Josep Pla té a la seva fundació. Una Biblioteca i Centre de documentació seria l'adient per recollir, ja en vida, tot el llegat vast i llaminer d'un lleidatà del qui tots ens sentim molt honorats. Un centre a les Terres de Ponent per a un ruralista il·lustrat i arrelat a la terra, però amb un vast món de coneixements i de coneixences, amb habilitats que traspassen les fronteres de l'escriptura. Una d'aquestes habilitats, la de dibuixant, ens deixa bocabadats. Veure'l fer dibuixos per a la mainada en qualsevol moment d'un àpat amical és fascinant. Per la exquisida naturalitat de tracte i per la seva proximitat impressiona.

M. Carme Sans Moyà

Arbeca, novembre de 2009